

Danmarks Apotekerforening

Bredgade 54 · Postboks 2181 · 1017 København K
Telefon 33 76 76 00 · Fax 33 76 76 99
apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk · www.apotekerforeningen.dk

apotek

Folketingets Sundhedsudvalg
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

Sundhedsudvalget
SUU alm. del - Bilag 283
Offentligt

23-02-2009
HJ/KES/810/00006

Kære medlem af Sundhedsudvalget

Programmet Dokumentaren på TV2 sætter den 26. februar 2009 fokus på unge pigers selvmordsforsøg med paracetamol. Det forventes derfor, at der igen kommer gang i debatten om sikkerheden ved den nuværende adgang til lægemidlet. Ligesom spørgsmålet om at gøre lægemidlet receptpligtigt nok endnu en gang kommer til debat.

Apotekerforeningen mener, at meget taler for, at der indføres en mere begrænset adgang til paracetamol og andre svage smertestillende håndkøbslægemidler i store pakkninger uden at tilsidesætte hensynet til en smidig adgang til lægemidlerne for borgerne i øvrigt. Et muligt alternativ til at gøre lægemidlerne receptpligtige kan efter foreningens opfattelse være at indføre farmaceutudlevering af disse lægemidler.

Foreningen har derfor foreslået ministeren for Sundhed og Forebyggelse at indføre en ny udleveringsgruppe for svage smertestillende lægemidler herunder paracetamol. En ny udleveringsgruppe, hvor det kun er en farmaceut, der kan stå for udleveringen efter nærmere fastsatte retningslinjer, vil efter foreningens opfattelse begrænse adgangen til lægemidlet, men dog samtidig sikre at almindelige brugere kan få det nødvendige lægemiddel uden at skulle til lægen.

Forslaget kan synes kontroversielt og umiddelbart virke svært at se implementeret i den hverdag, som man i dag kender som kunde på apoteket. Det man skal forstille sig, er, at mange kunder vil vælge at købe en lille pakning, når de hører, at reglerne er ændret. Det giver netop det ønskede resultat om at begrænse den tilgængelige mængde i hjemmet. Nogle kunder, som har behov for større mængder, vil gøre brug af tilbuddet om at tale med en farmaceut, mens andre vil foretrække at tale med deres læge ved lejlighed.

Foreningen er opmærksom på, at der ikke er farmaceuter på apoteksudsalg, hvorfor der vil være fagbetjente apoteksenheder, hvor det ikke vil være muligt at få udleveret store pakkninger med smertestillende lægemidler. Der er flere farmakonomer ansat pr apotek end farmaceuter, hvilket betyder en begrænset adgang, som netop er formålet.

Det er vigtigt at understrege, at der ved farmaceutudlevering ikke er tale om en ordination, som Lægemiddelstyrelsen fejlagtigt kalder foreningens forslag i seneste nummer af Lægemiddelstyrelsens informationsskrivelse "Indikation".

Farmaceutudlevering er kendt fra andre lande fx Australien, Canada og New Zealand, hvor man har indført en særlig udleveringsgruppe, som er en mellemting mellem receptpligt og håndkøbslægemiddel for visse lægemidler. Der er tale om lægemidler, hvor myndighederne har fundet, at der var et behov for en øget tilgængelighed, men samtidig er der behov for udlevering efter nogle fastlagte retningslinjer.

Foreningen har vedlagt nogle cases, der illustrer, hvordan en farmaceutudlevering kan foregå.

Foreningen stiller sig gerne til rådighed for en uddybning af tankerne omkring en ny udleveringsgruppe for paracetamol og andre svage smertestillende lægemidler i store pakninger.

Med venlig hilsen

Niels Kristensen
Formand

Farmaceutudlevering

Ved farmaceutudlevering forstås en udleveringsgruppe for håndkøbslægemidler, hvor særlige forhold taler for fx at begrænse adgangen til et lægemiddel, hvor der er mulighed for fejlbrug. Det kan fx gælde for store pakninger af svage smertestillende lægemidler, mens små pakninger af fx 25 stk. fortsat skal kunne udleveres på simpelt forlangende på apoteket.

Lægemidler i denne udleveringsgruppe kan kun udleveres af en farmaceut efter en fastlagt retningslinje.

Farmaceutudlevering kan foregå efter følgende proces, hvor kunden anmoder om udlevering af svage smertestillende i pakninger på fx mere end 25 stk.:

- Hvem skal bruge lægemidlet?
- Afdækning af kundens behov og vurdering af symptomer: hvilken type smerte skal lægemidlet anvendes til?
- Lægeordineret behandling eller selvbehandling – har kunden en aftale med lægen om brugen?
- Varighed: førstegangsbrieger eller længerevarende brug?
- Anvender kunden andre lægemidler, råd om egenomsorg?
- Særlige risici fx anden sygdom, børn i hjemmet?

Farmaceuten skal afdække om det er et forsvarligt salg. Hvis der ikke er tale om et forsvarligt salg, må farmaceuten ikke udlevere lægemidlet. Farmaceuten skal dokumentere udleveringen, og udleveringen skal ske efter en kvalitetsstyret retningslinje.

Paracetamol-case 1

En 60-årig mand kommer ind på apoteket og beder om 100 paracetamol tabletter. Han klager over smerter i armen pga. en golfalbue. Manden bor sammen med sin kone og de har ingen børn. Han har før behandlet tilstanden med god effekt med paracetamol 3-4 gange dagligt i 8-10 dage.

Farmakonomeren forklarer, at der er kommet nye regler for udlevering af smertestillende håndkøbslægemidler i store pakninger. Kunden henvises til en farmaceut.

Farmaceuten vurderer, at der her er tale om et uproblematisk forbrug af paracetamol, og at manden har brug for 100 stk. til behandling af sine smerter. Desuden er der ringe risiko for, at mindreårige vil komme i kontakt med lægemidlet i hans hjem. Farmaceuten dokumenterer salg af 100 stk. paracetamoltabletter og rådgiver om brugen af lægemidlet.

Paracetamol-case 2

En kvinde henvender sig på apoteket og beder om 300 paracetamol tabletter. Farmakonomeren forklarer at der er kommet nye regler for udlevering af smertestillende håndkøbslægemidler i store pakninger. Kunden henvises til en farmaceut.

Kunden forklarer, at de gerne vil have tabletterne stående, da hun og hendes mand ind imellem bruger dem, når de har hovedpine. Desuden giver hun indimellem datteren paracetamol til menstruationssmerter. Desuden har hun læst sig til, at hendes 2 drenge på 8 og 10 år også kan behandles med paracetamol, hvis de har smerter, men det har hun ikke prøvet.

Farmaceuten spørger, hvor tit de har behovet, og kunden forklarer, at hun måske tager 2 tabletter en gang om måneden, hendes mand har vist ikke brugt noget det sidste år.

Farmaceuten anbefaler, at kunden nøjes med at købe en lille pakning, da der er børn i hjemmet, og familiens behov for smertestillende medicin ikke er stort. Kunden køber derfor pakken med 25 tabletter.

Paracetamol-case 3

En ældre kvinde henvender sig på apoteket og beder om 300 paracetamol tabletter. Farmakonomeren forklarer, at der er kommet nye regler for udlevering af smertestillende håndkøbslægemidler i store pakninger. Kunden henvises til en farmaceut.

Kunden forklarer, at hun har mange smerter på grund af sin gigt og naboen havde anbefalet hende at købe paracetamol.

Farmaceuten spørger, om kunden tager andre smertestillende lægemidler, hvilket kunden bekræfter, men hun husker ikke navnet. Farmaceuten beder om tilladelse og får lov til at tjekke i Medicinprofilen, hvilken type smertestillende lægemiddel kunden bruger.

Den ældre dame er i forvejen i behandling med paracetamol udskrevet af egen læge med en daglig dosering svarende til, hvad man maksimalt må indtage.

Farmaceuten forklarer, at kunden allerede er i behandling paracetamol, og hun ikke bør tage flere, end dem hun allerede får på recept. Farmaceuten henviser derfor i stedet kvinden til egen læge, da hun ikke er tilstrækkeligt smertedækket.